

Lapin liitto
Mervi.nikander@lapinliitto.fi
PL 8056
96101 Rovaniemi

**Asia: SAAMELAISKULTTUURIOSIO LAPIN MAAKUNTAOHJELMASSA 2014 – 2017
(Lappi-sopimus)**

Viite: Laki alueiden kehittämisestä ja rakenerahastotoiminnan hallinnoinnista, § 32

1. Johdanto

Alueiden kehittämisestä ja rakenerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) § 32 mukaan maakunnan liitto laatii maakuntasuunnitelmaan perustuvan määräaikaisen maakuntaohjelman. Se sisältää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet, kuvauksen maakunnan kehittämisen kannalta keskeisistä hankkeista ja muista olennaisista toimenpiteistä, laadittavista yhteistyösopimuksista tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarvittaessa määrittelyn alueen kuntien yhteistyöalueista sekä suunnitelman ohjelman rahoittamiseksi. Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee saamelaiskäräjät.

Lapin liitto on valmistellut Lapin maakuntaohjelman 2014-2017 Lappi-sopimukseksi. Maakuntaohjelman rakenne muoto on muuttunut aikaisemmasta. Lappi-sopimus on parhaillaan lausunnolla. Saamelaiskäräjät on valmistellut saamelaiskulttuuriosion vastaamaan Lappi-sopimuksen rakennetta ja tavoitteiden asettelumallia. Saamelaiskäräjät on pitänyt esityksensä hyvin tiiviinä ja se on otettava tässä laajuudessa maakuntaohjelmaan.

Saamelaiskäräjät joutuu valitettavasti toteamaan että saamelaisosion toimeenpano on ollut puutteellista aikaisempien maakuntaohjelmien sekä viimeisimmän maakuntaohjelman 2011-2014 osalta. Saamelaiskäräjät pitää tätä hyvin valitettavana. Lainsäädännössä maakuntaohjelmaan säädetty saamelaiskulttuuriosio on aluekehitysviranomaisia velvoittava ja osiota on toimeenpantava asianmukaisesti Lapin liiton aluekehitystyössä ja viranomaisten on edistettävä rahoituksen saamista saamelaiskulttuuriosion kärkihankkeille. Saamelaisosion toteutumista on myös seurattava säännöllisesti yhteistyössä saamelaiskäräjien kanssa. Saamelaiskäräjät edellyttää, että varsinaisessa Lappi-sopimuksessa sitoudutaan saamelaiskulttuuriosion toimeenpanoon ja tästä on otettava maininta sopimustekstiin.

Aikataulujen johdosta saamelaiskäräjät ei ole pystynyt arvioimaan kaikkien esityksien kustannusvaikutuksia ja rahoitusmahdollisuuksia, ja pyytää, että saamelaiskulttuuriosioita voisi täydentää myöhemmin. Saamelaiskäräjät kiinnittää huomioita myös siihen, että Lapin maakuntaohjelman vaikutustenarvioinnissa on käsiteltävä maakuntaohjelman vaikutuksia saamelaiskulttuurille. Vaikka Lapin maakuntaohjelmassa on erillinen saamelaiskulttuuriosio, on välttämätöntä että saamelaiskulttuuri huomioidaan myös Lapin maakuntaohjelman muissa osioissa selkein tavoittein tai viittaamalla saamelaiskulttuuriosioon, jotta voidaan varmistaa eri tahojen sitoutuminen saamelaiskulttuuriosion toimeenpanoon.

Saamelaiskäräjien hallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 5.3.2014 ja on päättänyt esittää Lapin maakuntaohjelman (Lappi-sopimuksen) saamelaiskulttuuriosioiksi seuraavaa.

2. Saamelaiskulttuuriosion visio 2040

Saamelaiset ovat yksi kansa neljän valtion alueella ja saamelaisten yhteisöllisyys on vahva. Saamelaiskulttuurin arvostus on lisääntynyt ja Suomi on täyttänyt kansainväliset velvoitteensa Suomen ja Euroopan Unionin ainoaa alkuperäiskansaa kohtaan. Saamelaiset elävät elinvoimaisessa, suvaitsevassa, saamelaiskulttuuria ja ympäristöä kunnioittavassa elinympäristössä. Saamelaisten poismuutto pois saamelaisten kotiseutualueelta on kääntynyt muuttovoitoksi. Saamelaisten perinteiset elinkeinot, poronhoito, kalastus, metsästys, keräily ja käsityö ovat elinvoimaisia ja kannattavia ja niitä harjoitetaan perinteisten kulttuuristen tapojen mukaisesti. Perinteisten elinkeinojen liitännäiselinkeinot kuten ekologinen matkailu tukevat perinteisten elinkeinojen kannattavuutta. Perinteinen tieto on elinvoimainen siirtyen luontevasti sukupolvelta toiselle. Saamelainen kulttuurielämä on rikas ja monipuolinen. Saamen kielen luonnolliset kielenkäyttöympäristöt ovat elinvoimaisia, saamen kielet eivät ole erittäin uhanalaisia eikä kielipesiä tarvita. Saamenkielinen opetus toteutuu tasa-arvoisena ja saamelaiskulttuurin mukaisena koko koulutuspolun ja ylioppilastutkinnon voi suorittaa inarin-, koltan ja pohjoissaameksi. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut ovat saamenkielisiä ja saamelaiskulttuurin mukaisia. Palveluiden järjestämisessä tehdään luontevaa yhteistyötä yli valtakuntien rajojen. Luonnon monimuotoisuus on lisääntynyt ja uhanalaistumiskehitys pysäytetty.

3. Saamelaiskulttuurisopimus

Saamelaiskulttuurisopimuksen teoilla sitoudumme,

- kunnioittamaan saamelaisten asemaa alkuperäiskansana, edistämään yhdenvertaisuutta ja suvaitsevaisuutta sekä antamaan oikea tietoa saamelaisista kunnioittaen saamelaista kulttuuri-itsehallintoa ja saamelaisten asemaa;
- siihen, että saamelaiskulttuuria, saamen kieliä ja perinteisiä elinkeinoja tuetaan viranomaistoiminnassa ja niitä pidetään rikkautena ja arvona;
- siihen, että saamelaisten kotiseutualueen elinvoimaisuus ja palvelurakenne turvataan;
- siihen, että saamelaiskulttuuria ei hyväksikäytetä matkailussa saamelaiskulttuuria loukkaavalla tavalla; sekä
- saamelaisten kotiseutualueen kehittämiseen kestävän kehityksen mukaisesti

4. Saamelaiskulttuurin kehittämisen strategiset valinnat ja toimenpiteet

4. 1. Strateginen valinta 1: Elinvoimaiset perinteiset elinkeinot ja perinteinen tieto

Perinteiset saamelaiselinkeinot – poronhoito, kalastus, metsästys, keräily ja käsityö ovat osa saamelaisten perustuslain suojelemaa kulttuurimuotoa. Ne ylläpitävät saamelaisten kotiseutualueen elinvoimaisuutta, saamen kieltä, perinteistä tietoa, luontosuhdetta ja saamelaiskulttuurin yhteisöllisyyttä. Perinteisiin elinkeinoihin liittyvä pienimuotoinen ekologinen matkailu ja jalostustoiminta lisäävät elinkeinojen kannattavuutta ja työllisyyttä. Saamelaisten perinteisten elinkeinojen kannattavuudella ja saamelaiskulttuurin elinvoimaisuudella on vaikutuksensa koko Lapin matkailuelinkeinon. Saamelaisten luonnon monimuotoisuuteen liittyvä perinteinen tieto on

uhanalainen. Saamelaisten perinteisten elinkeinojen periteiden, tapojen ja perinteisen tiedon ylläpitämiseksi kehitetään perinteisten elinkeinojen resurssikeskusta Enontekiölle.

4.1.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- Tuetaan ja luodaan edellytyksiä saamelaiskulttuurinmukaiseen perinteisten elinkeinojen ammatilliseen opetukseen, erityisesti oppisopimuskoulutusta
- Kehitetään ja edistetään olosuhteita, jotka tukevat saamelaisten perinteisten elinkeinojen ja niiden liitännäiselinkeinojen harjoittamista ja perinteisen tiedon säilymistä sekä vaikutetaan lainsäädännön ja hallinnon kehittämiseen
- Akwé: Kon –ohjeita toimeenpannaan saamelaisten kotiseutualueen maankäytön suunnittelussa
- Luodaan perinteisten saamelaiselinkeinojen resurssikeskus Enontekiölle

4.1.2. Esimerkkejä kärkihankkeista

- Saamelaiskäräjille perustetaan saamelainen elinkeinorahasto, jolla tuetaan saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamista ja niihin liittyvien uusien saamelaiskulttuurinmukaisten elinkeinomuotojen kehittämistä.
- Suurpetokantojen hoidon ja kantojen säätelyä kehitetään yhteistyössä Norjan, Ruotsin ja Venäjän valtioiden sekä saamelaiskäräjien kanssa saamelaisten perinteinen tieto huomioiden
- Perinteisen tiedon elvytyshankkeiden toteuttaminen inarin- ja koltansaamen käsityöperinteessä, Tenon kalastuskulttuurissa ja paimentolaisessa poronhoidossa
- Perinteisen tiedon oppimateriaalien ja opetussuunnitelmien laatiminen ja perinteisen tiedon ottaminen osaksi oppimispolkua varhaiskasvatuksesta lähtien
- Perinteisen tiedon palauttaminen saamelaisyhteisölle digitoinnin ja virtuaalisten arkistojen avulla
- Perinteisen tiedon tutkimuskeskuksen perustaminen

4.1.3. Vastuut, rahoitus ja mittarit

Elinkeinorahaston rahoitustarve on 500 000 euroa. Perinteisen tiedon elvyttäminen ja suojeleminen 750 000 euroa. Saamelaiskäräjät, Lapin liitto, Lapin Ely-keskus, Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, kansallinen artikla 8(j)-työryhmä.

4.2. Strateginen valinta 2 : *Tä 'lvvsijdd – elävän kolttsaamelaisen kulttuurin keskus*

Kolttsaamelaiskulttuuri ja koltansaame ovat hyvin uhanalaisia. Kolttsaamelaisilla ei ole riittävästi mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää omaa kieltään, kulttuuriaan ja elinkeinonsa elinvoimaisuutta. Sevettijärvelle on suunniteltu Kolttakulttuurikeskusta kielen ja kulttuurin säilyttämiseksi, edistämiseksi ja esittelemiseksi, kolttsaamelaisten kulttuurielämän ja yhteisöllisyyden keskuksiksi sekä alueen elinkeinoelämää vahvistavaksi. Keskuksella on vahva kolttsaamelaisten tuki. Keskus nostaisi Lapin ja Inarin kunnan imagoa ja täydentäisi Inarin kunnan kulttuuritarjontaa. Kolttakulttuurikeskuksesta on tarkoitus tehdä kolttsaamelaista rakennusperintöä kunnioittava.

Tulevan kulttuurikeskuksen päätoimija on Kolttakulttuurisäätiö, joka on sitoutunut rakennuttamaan ja hallinnoimaan keskusta. Tilankäyttöön sitoutuneita yhteistyökumppaneita ovat mm.

Saamelaismuseosäätiö, Saamelaiskäräjät, Metsähallitus, sekä Maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella Kolttien kyläkokous sekä mahdollisesti myös Saamelaisalueen koulutuskeskus.

4.2.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- kolttakulttuurikeskus asetetaan Lapin kehittämisen ja rakennerahastotoiminnan myöntämisen painopisteeksi
- kehitetään, hajasijoitetaan ja tuetaan eri toimintojen sijoittumista kolttakulttuurikeskukseen
- huolehditaan perusinfrastruktuurista kolttakulttuurikeskusta varten
- kannustetaan elinkeinoelämää tukemaan keskuksen rakentamista ja toimintoja

4.2.2. Vastuu, rahoitus ja aikataulu

Kolttakulttuurikeskusta suunnitellaan rahoitettavaksi eri ministeriöiden, Euroopan aluekehityskehitysrahaston ja muiden mahdollisten rahoituslähteiden tuella. Vastuutahoina: kolttakulttuurisäätiö, kolttien kyläkokous, saamelaiskäräjät, Lapin liitto, Lapin Ely-keskus, Metsähallitus, saamelaismuseosäätiö, Saamelaisalueen koulutuskeskus, Inarin kunta, Maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö. Rakennuksen on tarkoitus valmistua 2017-2018.

4.3. Strateginen valinta 3: palvelurakenne toimivaksi

Pitkät etäisyydet, harva asutus ja pieni väestömäärä asettavat haasteen yhdenvertaisten palvelujen turvaamiselle saamelaisten kotiseutualueella. Nykyinen valtionavustuksen taso ei riittävästi turvaa saamelaisille peruspalveluja. Tarvitaan lisää saamenkielisiä mielenterveys-, päihde- ja kuntoutuspalveluita, terveydenhoito- ja yleislääkäripalveluja sekä koti- ja hoiva- ja muistisairaiden palveluita.

Jotta saamelaisten kotiseutualueen elinvoimaisuus ja alueen asukkaiden yhdenvertaiset oikeudet voidaan turvata on peruspalvelujen ja perusinfrastruktuurin oltava kunnossa. Laadukkailla lähipalveluilla ja korkeatasoisilla tieto- ja liikenneyhteyksillä tuetaan saamelaisten paluumuuttoa takaisin kotiseudulle sekä luodaan edellytyksiä alueen elinkeinojen ja ekologisen matkailun kehittymiselle.

4.3.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- Kuntarakenne on tarkoitustenmukainen huomioiden pitkät etäisyydet, haja-asutus ja saamelaisten kotiseutualueen erityisolosuhteet
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistus turvaa saamenkieliset ja saamelaiskulttuurinmukaiset palvelut lähipalveluina saamelaisten kotiseutualueella
- Saamelaisten kielelliset ja kulttuuriset oikeudet sekä palvelutarpeet huomioidaan erikseen kuntien strategioissa, hyvinvointisuunnitelmissa ja päätöksenteossa
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa kehitetään innovatiivisia ratkaisumalleja, huomioiden raja-alueyhteistyö, pyrkimällä kokonaisvaltaisiin, asiakaslähtöisiin palvelumalleihin, jotka tukevat ja ylläpitävät saamen kielten ja saamelaiskulttuurin ylläpitämistä, saamelaisten yhteisöllisyyttä ja yhteisöjen elinvoimaisena säilymistä sekä mahdollistavat perinteisen tietämyksen, elintapojen ja arvojen huomioonottamisen ja siirtämisen tuleville sukupolville
- Perusinfrastruktuuria ja liikenneyhteyksiä kehitetään saamelaisten kotiseutualueen elinvoimaisuuden turvaamiseksi

4.3.2. Esimerkkejä kärkihankkeista

- Palvelujen järjestämisen selvittäminen yhteistyössä rajakuntien kanssa
- Valokuituyhteyksien rakentaminen kaikkialle saamelaisten kotiseutualueen kyliin ja nopeiden langattomien verkkojen kiirehtiminen
- Nellimintien perusparannus
- Poikittaisliikenneyhteyksien kehittäminen saamelaisten kotiseutualueella olemassa olevia reittejä ja tieyhteyksiä kehittämällä.
- Koulutus- ja rekrytointihanke saamenkielisen sosiaali- ja terveysalan henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi
- Tutkimushanke saamelaisten hyvinvointia, terveyttä ja elinoloja mittaavien indikaattoreiden kehittämiseksi

4.3.3. Vastuut, rahoitus ja mittarit

Sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, saamelaisten kotiseutualueen kunnat, saamelaiskäräjät. Saamelaisten hyvinvoinnin ja palvelujen saatavuuden seuranta kuntien hyvinvointikertomusten, Kaste- ja Lapin hyvinvointiohjelman toteutumisraporttien, aluehallintoviraston, perusterveydenhuollon yksikön ja Pohjois-Suomen sosiaalialan tekemien raporttien ja selvityksien avulla. Saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen vuosittainen rahoitustarve saamelaisten kotiseutualueella on 1,2 miljoonaa euroa. Nellimin tien perusparannuksen kustannusarvio on 10 miljoonaa euroa.

4.4. Strateginen valinta 4: saamelaiskulttuurin mukainen koulutuspolku

Saamelaisten kotiseutualue muodostaa Suomen saamelaisuuden ydinalueen. Lapin maakunnan alueella asuu noin 50 % saamelaisväestöstä. Saamen kielen, saamelaiskulttuurinmukaisen, saamelaisen kulttuurin ja saamenkielinen opetus ovat avainkysymyksiä saamelaisten tulevaisuudelle. Saamenkielisen opetuksen haasteena ovat pätevän opetushenkilökunnan puute sekä rahoitusjärjestelmän puutteet kotiseutualueen ulkopuolella.

4.4.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- Saamelaiskäräjille perustetaan saamelaisopetuksen kehittämis- ja resurssikeskus
- Käynnistetään saamelaisopetuksen arviointihanke
- Huolehditaan saamelaiskulttuurin, perinteisen tiedon, elinkeinojen ja saamelaisten oikeusaseman huomioimisesta paikallisissa opetussuunnitelmissa
- Lisätään saamen kielen ja saamenkielistä opetusta koko Lapin maakunnan kunnissa, joissa asuu merkittävässä määrin saamelaisia
- Edistetään opetusta koskevan lainsäädännön kehittymistä saamelaisten tosiasiallisen suojan parantamiseksi

4.4.2 Esimerkkejä kärkihankkeista

- Käynnistetään saamenkielisten aineen- ja luokanopettajien saamelaiskulttuurinmukainen koulutus, täydennyskoulutus ja muuntokoulutus
- Kehitetään korkeakoulutusta saamelaisten kotiseutualueella yhteistyössä korkeakoulujen kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti
- Kehitetään virtuaaliopetuksen oppimisympäristöjä

4.4.2. Vastuut, rahoitus ja mittarit

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetushallitus, kunnat, saamelaiskäräjät.

4.5. Strateginen valinta 5: kieli ja kulttuurinen rikkaus

Suomessa puhuttavat kolme saamen kieltä: pohjois-, inarin-, ja koltansaame ovat erittäin uhanalaisia. Noin puolet saamelaisista puhuu saamea äidinkielenään. Saamen kieli on osa saamelaiskulttuuria ja säilyttää, siirtää ja ylläpitää perinteistä tietoa, erityisterminologiaa ja kulttuuriperintöä. Saamen kieli tarvitsee säilyäkseen ja kehittyäkseen kielen huoltoa ja uutta terminologiaa. Saamen kielen turvaaminen edellyttää luonnollisten saamen kielten käyttöympäristöjen säilymistä, uusien kielenkäyttöympäristöjen lisääntymistä, saamen kielten aseman vahvistamista äidinkielenä sekä saamen kielten siirtämistä kielensä menettäneille saamelaisille sekä viranomaisten saamen kielen taidon parantamista. Yhteiskunnalliset muutokset tuovat uusia käsitteitä, asioita ja tapoja, jotka on nimettävä myös saameksi, jotta saame säilyy myös moderniin yhteiskuntaan soveltuvana kielenä. Norjan, Suomen ja Ruotsin saamelaiskäräjät ovat vastanneet tähän haasteeseen ja käynnistäneet yhteispohjoismaisen saamen kielen tutkimus- ja resurssikeskuksen Sámi Giellagáldun.

Utsjoelle suunnitellaan saamen kieli- ja kulttuurikeskusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa saamen kielen käyttöä Utsjoella ja tukea saamen kielilain toimeenpanoa. Keskuksen tarkoituksena on myös vahvistaa kunnan työntekijöiden saamen kielen osaamista, tukea saamenkielisen palvelutarjonnan lisääntymistä ja tarjota koulutusta.

Saamelainen kulttuurielämä on rikas ja monipuolinen. Haasteita aiheuttaa tukijärjestelmän kehittymättömyys, pitkät etäisyydet ja pienet markkinat erityisesti saamenkieliselle kirjallisuudelle.

4.5.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- Saamelaisen kielipesätoiminnan rahoitus turvataan ja toiminta aloitetaan kaikissa saamelaisen kotiseutualueen kunnissa ja Rovaniemen seudulla
- Viranomaiset toteuttavat saamen kielilakia aktiivisesti ja saamenkielisen henkilöstön määrää viranomaisissa lisätään
- Luodaan edellytykset sille, että saamelaisen kulttuurin tuen määrä kasvaa ja saamelaista kulttuurimäärärahaa nostetaan
- Luodaan edellytykset pysyvän kielikeskuksen perustamiseksi Utsjoelle

4.5.2. Esimerkkejä kärkihankkeista

- Sámi Giellagáldun saattaminen pysyväksi toiminnaksi ja rahoituksen turvaaminen
- Saamen kielilain toteutumisen arvioinnin toteuttaminen
- Saamelaiskäräjille luodaan määräraha, jolla tuetaan aikuisen saamelaisväestön suullisen ja/tai kirjallisen saamen kielen taidon hankintaa.
- Saamen kielikeskuksen perustaminen Utsjoelle
- Kieli- ja saamelaiskulttuurin mestarien ottaminen osaksi varhaiskasvatuksen ja opetuksen arkea lisäten myös eri sukupolvien välistä luonnollista vuorovaikutusta
- Saamelaisaiteen, -teatteri-, tanssin ja musiikkiperinteen säilymistä, kehittymistä ja esittämistä tukevat hankkeet

4.5.3. Vastuut, rahoitus ja mittarit

Kielipesätoiminnan rahoitustarve Lapin maakunnan alueella on vuositasolla 1,4 miljoonaa euroa. Saamelaisen kulttuurimäärärahan ja saamelaiskulttuuria edistävien projektien rahoitustarve on vuosittain 1,075 miljoonaa euroa. Saamen kielten edistämisen määrärahatarve on 370 000 euroa. Utsjoen kuntaan perustettavan kielikeskuksen rahoitustarve vuositasolla on 250 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Lapin liitto, Lapin Ely-keskus, saamelaiskäräjät, Utsjoen kunta.

4.6. Strateginen valinta 6: Lasten ja nuorten Sápmi

Saamelaislapsista ja nuorista suurin osa asuu saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella. Saamelaisten kotiseutualueen pitkät etäisyydet, harva asutus ja pieni väestömäärä aiheuttavat haasteita saamelaislasten ja nuorten kerhotoiminnalle ja saamelaislasten ja –nuorten yhteistyölle. Saamelaisvastainen kirjoittelu internetissä ja eri medioissa vaikuttaa vahingollisesti saamelaislasten ja –nuorten identiteetin kehittymiseen.

4.6.1. Tehtävät strategisen valinnan eteen

- Saamelaislasten ja –nuorten tosiasialliset osallistumismahdollisuudet huomioidaan saamelaislapsia ja nuoria koskevassa päätöksenteossa
- Saamelaislapsille ja nuorille taataan yhdenvertaiset mahdollisuudet saada saamen kielistä ja kulttuurinmukaista opetusta ja vapaa-ajan ohjelmaa
- Kouluissa ja viranomaisissa painotetaan ihmisoikeusnäkökulmaan ja levitetään oikeaa tietoa saamelaisista; saamelaisia loukkaavaan kirjoitteluun puututaan

4.6.2. Esimerkkejä kärkihankkeista

- saamelaisen lastenkulttuurikeskuksen Mánnun vakiinnuttaminen ja pysyvän rahoituksen takaaminen
- saamelaisen nuorisomäärärahan perustaminen saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston alaisuuteen
- saamelaislasten ja nuorten yhteisöllisyyttä tukevat tapahtumat ja ympäristökasvatushankkeet
- Ofelaš-toiminnan vakiinnuttaminen (saamelaisnuori, ofelaš, vierailee oppilaitoksissa kertomassa saamelaisista)
- Saamelaislasten ja –nuorten saamenkielistä ja saamelaiskulttuurinmukaista kerho- ja vapaa-ajantoimintaa järjestäminen
- Saamenkielisten tietokonepelien, sarjakuvien ja multimediasisältöjen luominen ja kääntäminen

4.6.3. Vastuut, rahoitus ja mittarit

Saamelaisen lastenkulttuurikeskuksen vakiinnuttaminen 130 000 euroa/vuosi. Saamelaiskulttuurinmukaisen sisällän tuottaminen 150 000/vuosi. Saamelaisen nuorisomäärärahan tarve 50 000 euroa/vuosi. Vapaa-ajan toiminnan kehittäminen 150 000 euroa/vuosi. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Lapin liitto, Lapin Ely-keskus, saamelaisten kotiseutualueen kunnat, saamelaiskäräjät

Inarissa 5.3.2014

Klemetti Näkkäläjärvi
Puheenjohtaja

Pia Ruotsala
Ma hallintopäällikkö

Lausunnon valmisteluun ovat lisäksi osallistuneet:
Siiri Jomppanen, kieliturvasihteeri
Ulla Aikio-Puoskari, koulutuss sihteeri
Suvi Juntunen, puheenjohtajan avustaja
Kaisa Tapiola-Länsman, nuorisosihteeri